

Onderzoeksverslag (Toelichting)

De blauwgedrukte teksten in dit document dienen ter ondersteuning van je onderzoeksverslag en kunnen verwijderd worden nadat je het betreffende onderdeel hebt ingevuld. Deze tekst is louter ter informatie van je zelf en helpt je om de onderzoeksprocedure goed uit te voeren en het format goed in te vullen.

Zakelijke gegevens

<i>Gegevens leerling</i>		
Naam leerling	Gebruik een (fictieve) voornaam, van de leerling (GEEN ACHTERNAAM), dat schaadt de privacy niet (voldoet daarmee aan Algemene Verordening Gegevensbescherming. In 5 stappen voldoen aan de AVG/GDPR en lees wel zo prettig.	J / M / GN
Kalenderleeftijd	Gebruik géén geboortedatum (dat mag juist niet volgens de wet Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG/GDPR), maar de kalenderleeftijd (bijvoorbeeld 11;6 jaar (NB. Het betreft geen decimaal getal. Vandaar de ; tussen de cijfers).	
Groeps- en schoolverloop/-loopbaan (inclusief doublures)	Doublures tussen haakjes: bijvoorbeeld 1, 2, 3, 4, (4), 5	
Didactische leeftijd ¹ (DI)	Ook hier de doublure laten zien: 24 (34) maanden	
Reden van aanmelding (kort)		
Periode, duur, frequentie begeleiding		

Zakelijke gegevens

<i>Gegevens begeleider, remedial teacher/onderzoeker</i>	
Naam onderzoeker	
Functie onderzoeker	
Onderzoeksdatum/-data	

Hulpvraag

<p>Leerling: Formuleer de hulpvraag van ouders, school en leerling in één zin, waarbij duidelijk wordt dat de leerling, ouders en school hierop echt bevraagd zijn. De vraag moet SMART geformuleerd zijn en lijkt daarom te beginnen met de woorden: "Kun je mij..." (Kun je me de tafels tot en met 10 leren? Kun je aangeven op welke wijze wij ons kind thuis het best kunnen helpen? Kun je me aangeven op welke wijze ik deze leerling leer het 10-tal te overbruggen?). In de conclusies zul je terugzien dat je dit inderdaad kunt (want daarvoor ben je remedial teacher geworden) als/onder de voorwaarde dat...</p> <p>Het is aan de remedial teacher een goede hulpvraag te destilleren uit de informatie die leerling, ouders en school verstrekken. Daarbij moet in acht genomen worden, dat de hulpvraag door de onderzoeker/behandelaar te beantwoorden moet zijn. Voorbeeld hulpvraag: "Is er sprake van dyslexie?" De bevoegdheden van een remedial teacher gaan niet zover, dat die vraag middels een dyslexie-onderzoek beantwoord kan worden. De vraag: "Zijn er kenmerken van dyslexie?" is wel een te beantwoorden vraag, waarbij de signalerende functie van de remedial teacher naar voren komt. Hoe- en waaromvragen worden in deze fase niet gesteld. Waaromvragen omdat die in hun complexiteit wellicht nooit tot een sluitend antwoord kunnen leiden en hoe-vragen geven een antwoord op de oplossing van het probleem en die je pas na het onderzoek kunt beantwoorden.</p>
School:
Ouders:

¹ De didactische leeftijd is gelijk aan het aantal maanden dat een leerling instructie heeft ontvangen. Een schooljaar is opgedeeld in 10 maanden. Een didactische leeftijd van 20 maanden wil dus zeggen dat de leerling 20 maanden instructie heeft ontvangen (vanaf de eerste schooldag in groep 3). De didactische leeftijdsequivalent (Dle) is de score die een leerling behaald heeft op een toets. Het leerrendement is de uitkomst van de deling Dle/DI * 100%. Is het leerrendement >80% dan betekent dit dat een leerling voldoende heeft geleerd in een bepaalde periode. Hoe hoger het leerrendement, des te meer een leerling van de geboden instructie profiteerde.

Anamnese

In de intakefase verzamel je relevante gegevens die je weergeeft in de Anamnese.

Bij het selecteren van relevante informatie laat de remedial teacher zien waar de verbanden liggen tussen hulpvraag en andere relevante aspecten van leren, gedrag en begeleiding.

Aandachtspunten:

- Een ingevulde vragenlijst over de ontwikkeling van de leerling met daarbij een beknopt overzicht van de behaalde toetsresultaten.
- Een gesprek met de betrokken leerkracht of intern begeleider. Denk aan relevante belangrijke gegevens uit de school zoals: behaalde leerresultaten, werkhouding, concentratie, taakaanpak, motivatie, sociaal- emotionele en cognitieve aspecten, medische bijzonderheden, etc.
- Een gesprek met de leerling om zicht te krijgen op zijn/haar onderwijsbehoeften en door de leerling ervaren problemen.
- Een gesprek met de ouders om zicht te krijgen op:
  - factoren die aan het probleem hebben bijgedragen;
  - hoe het probleem zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld;
  - de ervaringen van de ouders op dit moment ten aanzien van het probleem van hun zoon/dochter.
  - Vraag ook naar andere attributies

Ontwikkeling van de leerling

Hierin beschrijf je de lichamelijke, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van de leerling. Het gaat daarbij om relevante informatie uit de voorgeschiedenis: (denk hierbij aan: zwangerschap en geboorte, voorschoolse ontwikkeling, taalontwikkeling, motorische ontwikkeling, omgaan met anderen, schoolbeleving, medische achtergrond, problemen rond eten, slapen, enzovoorts).

Anamnese

Gezinsstructuur

Beschrijf de *gezinsstructuur* die van belang/relevant is (denk aan het al dan niet aanwezig zijn van (ernstige) lees-, taal-, spelling- en rekenproblemen binnen het gezin/de familie evenals de moeder- en thuistaal (denk aan het veelvuldig voorkomen van rekenproblemen in gezinnen met een Turks-Marokkaanse (lees Arabische) achtergrond).

Anamnese

School

Schoolloopbaan

Beschrijf hier de schoolloopbaan tot een half jaar geleden. Geef ook een overzicht van reeds behaalde toetsresultaten en aanwezig onderzoeksverslagen (Voeg deze eventueel als bijlage toe).

Actuele situatie

Het is van belang om een beschrijving te geven van de actuele situatie waarin aandacht voor de (kwaliteit, tijd en hoeveelheid) van de instructie centraal staat alsook de context van de groep.

Genomen maatregelen (of uitgevoerde interventies) tot nu toe en de effecten ervan?

In de school binnen de klas	
In de school buiten de klas	
Buiten de school	
Wat werkte goed en hoe kwam dat?	
Wat werkte <i>niet</i> goed en hoe kwam dat?	
Al eerder betrokken hulpverleners en instanties:	

Probleemanalyse

De vorige fase, de anamnese, mondt uit in **de probleemanalyse** ook weer op de verschillende niveaus (leerling, school en ouders). Je start deze fase met het overdenken van de problemen:

- Wat weet je al?
- Wat wil je nog (meer) weten?
- Waarom wil je dat weten?
- Problemen clusteren/analyseren: om wat voor soort probleem gaat het (schoolse vaardigheden, werkhouding en motivatie, competentiebeleving, sociaal- en emotioneel functioneren, (faal)angst, lichamelijk functioneren en comorbide stoornis(sen)?
- Wat valt op?
- Wat beheerst de leerling wel en niet?
- Met wat voor 'soort' rekenaar hebben we hier te maken?
- Mogelijke verklaringen: Welke factoren zijn van invloed op het probleem?
- Lage competentiebeleving bij schoolse vaardigheden zoals rekenvaardigheid;
- Benoemselheid;
- Informatieverwerking, planningsvaardigheid;
- Uitval op automatismen bij het rekenen/ getalinzicht (verhoogd risico dyscalculie).

In de probleemanalyse is het van belang faciliterende en belemmerende factoren voor de behandeling van de leerling in kaart te brengen.

De begeleiding (RT) en behandeling dient immers afgestemd te zijn op (het niveau van) het individu en contextgebonden factoren, en dient rekening te houden met contra-indicaties.

Door deze afstemming kun je aansluiten bij de sterke en zwakke kanten van de leerling, die tijdens de diagnostiek zijn gebleken.

- Wat zijn de protectieve/beschermende/faciliterende en belemmerende/remmende factoren en attributies van leerling, onderwijsleersituatie en gezin?
  - analyse kindkenmerken;
  - kenmerken van onderwijsleeromgeving;
  - kenmerken van gezinssysteem.

<i>Kenmerken van de leerling</i>		
	Belemmerend	Bevorderend
Leervoorwaarden en -vorderingen (onder andere leerlingvolgsysteem)		
Werkhouding en gedrag (bijvoorbeeld motivatie, concentratie en zelfstandig werken)		
Cognitieve- en functieontwikkeling (intelligentieprofiel)		
Sociaal-emotioneel functioneren		
Lichamelijk functioneren (bijvoorbeeld gehoor, visus, motoriek, medicatie)		

Probleemanalyse

<i>Kenmerken van de leerkracht, groep en school</i>		
	Belemmerend	Bevorderend
Pedagogische werkwijze (leraar)		
Didactische vaardigheden		
Kwaliteit van de instructie		
Klassenmanagement		
Groep- en groepsvorming		
Samenwerking met ouders en verzorgers		
Afstemming op behoefte leerling		

Probleemanalyse

<i>Kenmerken van het gezin en ouders/opvoeders</i>		
	Belemmerend	Bevorderend

Probleemanalyse

<i>Kenmerken van het gezin en ouders/opvoeders</i>		
Gezinskenmerken		
Opvoedingsstijl		
Verwachtingen van de ouders		
Aanpak van de ouders		

Probleemanalyse

Wat betekent dit voor mijn handelen als onderzoeker als ik kijk naar bovenstaande anamnese, analyse en (onderwijs)behoeften van de leerling?

Hier ga je na wat alles wat je hiervoor hebt beschreven betekent voor je verdere handelen en voor je onderzoek. Het vormt de basis voor je handelingsplan en begeleidingssessies.

Didactische behoeften	
Pedagogische behoeften	
Sociale behoeften	
Emotionele behoeften	

Probleemanalyse

Onderzoeksfocus en ernsttaxatie

De remedial teacher beschrijft op basis van de gegevens uit de anamnese een samenhangend beeld betreffende de problematiek van deze leerling. Tevens wordt een redeneerproces beschreven waarin ingegaan wordt op de volgende vragen:

- welke informatie ontbreekt nog?
- waarom is het belangrijk deze informatie te verkrijgen?

Ernsttaxatie

De remedial teacher maakt een inschatting van de ernst van de problematiek.

- Komt deze leerling in aanmerking voor nader onderzoek en eventuele behandeling door de remedial teacher (zo ja, waarom; maar ook zo nee, waarom niet...).
- Er is geen onderzoek nodig, maar er kan direct doorgedaan worden naar verdere behandeling.
- Op grond van de verkregen gegevens blijkt dat de problematiek zodanig groot is, dat verwijzing naar een andere instantie noodzakelijk is.
- Anderszins: ....

Onderzoeksfocus	
Ernsttaxatie	
Op basis van de verkregen informatie wordt gekozen voor ... , omdat ...	

Onderzoek

De onderzoeker gaat op zoek naar:

- kwantitatieve gegevens (bijvoorbeeld cito of Boom Vaardigheidstoetsen), maar ook naar
- kwalitatieve gegevens (bijvoorbeeld procesgesprek) en
- veranderingsmogelijkheden bij de leerling (Deze verken je, als je het goed doet (in de kwalitatieve gegevens, in het procesonderzoek).

<i>Welke informatie ontbreekt nog en waarom?</i>	
Eigenschappen leerling	
Afstemming onderwijsleersituatie op behoeften leerling	
Afstemming opvoedingssituatie op behoeften leerling	

Onderzoek

Tijdens het onderzoek wordt er gericht geobserveerd en/of worden mogelijke interventies uitgetoetst in overleg met de leerling. Het doel hiervan is om de sterke kanten van de leerling en zijn/haar oplossingsmogelijkheden en voorstellen tot oplossingen zo nauwgezet mogelijk in kaart te brengen.

Onderzoeksvragen dienen SMART geformuleerd te zijn en zodanig dat deze uiteindelijk met ja of nee beantwoord kunnen worden.

Onderzoeksvraag	Onderzoeksmiddel en verantwoording ervan	Criterium
<p>Voorbeelden van onderzoeksvragen: Lezen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stemt de technische leesvaardigheid van de leerling overeen met zijn didactische leeftijd? (niveau en achterstand). (Onderkennend) 2. Beschikt de leerling over effectieve leesstrategieën? 3. Beheerst de leerling de deelvaardigheden die van toepassing zijn op lezen (Zie bijvoorbeeld Struiksmā)? 4. Beschikt de leerling over een voldoende leesmotivatie? 5. Beschikt de leerling over een brede leesinteresse? 6. Zijn er bij de leerling signalen die wijzen op dyslexie? <p>Spelling</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Stemt de spellingvaardigheid van de leerling overeen met zijn didactische leeftijd? (niveau en achterstand). (Onderkennend) 8. Beschikt de leerling over een voldoende foutenbewustzijn? 9. Beschikt de leerling over effectieve spellingstrategieën? 10. Beheerst de leerling de deelvaardigheden die van toepassing zijn op spelling? (Zie bijvoorbeeld Struiksmā) <p>Rekenen</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Stemt de rekenvaardigheid van de leerling overeen met zijn didactische leeftijd? (niveau en achterstand) (Onderkennend). 12. Beschikt de leerling over een goed getalbegrip? 13. Beschikt de leerling over effectieve rekenstrategieën? (Bijvoorbeeld rijgstrategie) 14. Is er bij de leerling sprake van een automatiseringstekort? 15. Zijn er bij de leerling signalen die wijzen op dyscalculie? 16. Waardoor worden de rekenproblemen veroorzaakt? (verklarend) <p>Algemeen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Zijn de onderwijskenmerken (denk hierbij aan directe instructie, didactische opbouw, herhaling, verwerkingsmaterialen, verwerkingstijd, leer- en hulpmiddelen, leerkrachtgedrag, evaluatie en feedback, zelfverbalisatie, schema's, visualisaties) voldoende afgestemd op 	<p>Geef bij elke onderzoeksvraag aan welk middel (één of meer) je inzet, om antwoord te geven op de onderzoeksvraag en vooral ook waarom je voor dit instrument hebt gekozen (waarom past nou juist dit onderzoeksmiddel bij jouw onderzoeksvraag)... (Denk hierbij aan observatie, (diagnostisch)gesprek, toetsen en testen, tijdsteekproef, vragenlijsten, enzovoorts).</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cito Drie-minuten-toets (DMT) (de drieminutentoets meet hoe nauwkeurig en hoe snel een leerling kan lezen door vast te stellen hoeveel losse woorden je in drie minuten tijd foutloos kunt lezen). • Een-minuut-toets (Brus EMT) (de EMT meet de technische leesvaardigheid, in de zin van het 'vlot kunnen ontsleutelen van gedrukte woorden door leerlingen uit groep 4-8, de brugklas en de tweede klas VO). • Het PI-dictee (het PI-dictee is een spellingtoets waarmee je de vaardigheid in het schrijven van woorden kunt onderzoeken. De toets is bedoeld voor leerlingen in het basisonderwijs van groep 3 tot en met 8). • De TempoToets Automatiseren (met de TTA stel je de automatiseringsgraad van op- en aftellen, vermenigvuldigen en delen vast. Deze toets is bedoeld voor groep 3 t/m 8 BaO). 	<p>Geef aan bij welk resultaat (criterium) je de vraag met ja of nee beantwoordt. Je kunt hierbij gebruikmaken van vaardigheidsscores en functioneringsniveaus, leerrendementsquotiënten, A tot en met E-scores (bijvoorbeeld lager of gelijk aan een D-score), I tot en met V scores, standaardcores, enzovoorts.</p> <p>Ik beantwoord de onderzoeksvraag met ja als de leerling op de afgenomen toets:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niveau C of hoger behaalt; • een standaardcore van 8 of hoger behaalt; • minimaal AVI-niveau ... beheerst. • Een LRQ van 0,80 (80%) of hoger behaalt (bij gebruik van Dle's); • Een vaardigheidsscore van ... behaalt • enzovoorts

Onderzoek

Tijdens het onderzoek wordt er gericht geobserveerd en/of worden mogelijke interventies uitgeprobeerd in overleg met de leerling. Het doel hiervan is om de sterke kanten van de leerling en zijn/haar oplossingsmogelijkheden en voorstellen tot oplossingen zo nauwgezet mogelijk in kaart te brengen.

Onderzoeksvragen dienen SMART geformuleerd te zijn en zodanig dat deze uiteindelijk met ja of nee beantwoord kunnen worden.

Onderzoeksvraag	Onderzoeksmiddel en ver- antwoording ervan	Criterium
de onderwijsbehoeften van de leerling? 18. Beïnvloeden een of meer van de volgende leerlingkenmerken (Denk hierbij aan voorkennis leerling, begaafdheid/cognitief niveau, informatieverwerking, taalontwikkeling: fonologie, morfologie, semantiek en syntaxis, cognitieve stijl: structuurzwakte, impulsiviteit, concentratie en afleidbaarheid, inflexibiliteit, automatiseringszwakte, faalangst) op een negatieve manier de leerresultaten? 19. Beschikt de leerling over voldoende ontwikkelde executieve functies? 20. Is er bij de leerling sprake van een positieve competentiebeleving?		

Onderzoek

Je onderzoek voer je uit door middel van een procesonderzoek waarin het vooral van belang is te weten te komen hoe een leerling een probleem/opgave oplost en hoe deze reageert op instructie. Het procesonderzoek bestaat uit adaptief toetsen, analyse van het leren, diagnostisch gesprek en observatie.

<i>Onderzoeksresultaten</i>	
Onderzoeksvraag	Resultaten uit onderzoek

Conclusie en advies voor begeleiding

In de beschrijving van de conclusies worden alle gegevens uit intake en onderzoeksfase (na beantwoording van alle onderzoeksvragen) gecombineerd. Het is een moment van reflectie waarin nagedacht wordt over de vraag: 'Wat is er aan de hand met deze leerling, bij deze leraar, in deze groep op deze school?'

De onderwijsbehoeften van de leerling worden beschreven. Rekening houdend met de belemmerende en de bevorderende factoren van deze leerling en de school (vastgelegd in de rubriek: *Wat betekent dit voor mijn handelen als onderzoeker als ik kijk naar bovenstaande anamnese en analyse?*) is hierbij de centrale vraag: "Welke aanpak is het meest geschikt voor deze leerling?"

<i>Conclusie per onderzoeksvraag</i>	
Onderzoeksvraag	Conclusie: Ja/Nee, omdat
Eindconclusie (op grond van alle bevindingen) Denk bij de eindconclusie aan: - De reden van aanmelding/hulpvraag (Kijk ook of je je hulpvragen hebt beantwoord). - Verzamelde gegevens (de eigenschappen van de leerling, onderwijsleersituatie, eventueel opvoedingssituatie en de onderlinge wisselwerking daartussen).	
Advies voor begeleiding Pedagogisch-didactische behoeften: WAT heeft deze leerling nodig om het gewenste doel te bereiken? Denk hierbij aan lezen, spelling, rekenen, werkhouding, gedrag en overige aspecten. Denk hierbij ook en vooral aan de instructie die de leerling nodig heeft (HOE moet de instructie eruit zien), de opdrachten die gegeven worden, de materialen en middelen die ingezet worden, de leeractiviteiten die van belang zijn, de feedback die geboden wordt, het toepassen van bijvoorbeeld het GRRIM, de zelfverbalisatie, omgang met groepsgenoten, enzovoorts.	
Formulering onderwijsbehoeften Deze leerling heeft: - instructie nodig die ... - opdrachten nodig die ... - (leer)activiteiten of taken nodig die ... - feedback nodig die ... - groepsgenoten nodig die ... - een leraar nodig die ... - ouders nodig die ... - overige zaken nodig, zoals ...	

Afspraken en planning

Evaluatiecriterium	Hoe vast te stellen	Wie	Wanneer
Volgende afspraak voor evaluatie van de voortgang			
Datum			

Datum:

Handtekening voor akkoord

.....
 onderzoeker

.....
 leraar /RT'er/IB'er

.....
 ouders